

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku A. K. i B. K.

przy uczestnictwie W. T.

o zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 marca 2010 r.,

zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 4 września 2009 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd drugiej instancji postanowieniem z dnia 4 września 2009 roku odrzucił apelację wnioskodawców na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., jako wniesioną po upływie ustawowego terminu. Sąd ten ustalił, że pismem procesowym z dnia 4 marca 2009 r. pełnomocnik wnioskodawców cofnął uprzedni wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia ogłoszonego w dniu 16 lutego 2009 r., co skutkowało tym, że termin do zaskarżenia orzeczenia biegł od dnia jego ogłoszenia i upłynął w dniu 9 marca 2009 roku. W ocenie tego Sądu fakt doręczenia pełnomocnikowi wnioskodawców uzasadnienia postanowienia nie miał znaczenia dla określenia terminu otwartego do jego zaskarżenia, skoro uprzednio doszło do pozbawienia skutków prawnoprocesowych czynności żądania sporządzenia i

doręczenia uzasadnienia postanowienia. Apelacja wniesiona w dniu 24 marca 2009 r. musiała, więc być uznana za spóźnioną.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawcy zarzucili błędne zastosowanie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. i wnieśli o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia. Żalący potwierdzili fakt cofnięcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia pismem złożonym w Sądzie w dniu 4 marca 2009 r., a więc już po upływie 7-dniowego terminu do złożenia wniosku. W ocenie skarżących pismo cofające wniosek było już zatem bezskuteczne, ponieważ upłynął 7-dniowy termin na złożenie przez wnioskodawców oświadczenia w tym zakresie. Ponieważ wniosek o uzasadnienie postanowienia i jego doręczenie został przez Sąd wykonany, to apelacja została złożona w terminie licząc od daty doręczenia żalącym uzasadnienia zaskarżonego apelacją postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie, jak również w doktrynie prawa procesowego, ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym czynności procesowe podejmowane przez strony w ramach toczącego się postępowania cywilnego mają charakter fakultatywny. Zwraca się bowiem słusznie uwagę, że na stronach postępowania, odmiennie niż na sądzie orzekającym w sprawie, nie spoczywa prawny obowiązek podejmowania jakichkolwiek czynności procesowych. Czynności procesowe służą realizacji w toku postępowania cywilnego interesu prawnego strony, a zatem ich dokonanie powinno być uzależnione wyłącznie od jej woli.

Z fakultatywnością czynności procesowych wiąże się ich odwołalność (możność cofnięcia czynności procesowej już dokonanej). Odwołanie przez stronę uprzednio dokonanej czynności procesowej, zmierzające do pozbawienia jej skuteczności prawnej - ze swej natury - jest ograniczone w czasie, gdyż może ono nastąpić wyłącznie w stosunku do tej czynności, która nie wywołała jeszcze skutków prawnoprocesowych (por. np. wyrok SN z dnia 24 marca 2009 r., sygn. akt I PK 194/08, niepubl.; wyrok SN z dnia 28 czerwca 2007 r., sygn. akt IV CSK 110/07, niepubl.).

Wniosek pełnomocnika, zawierający żądanie sporządzenia i doręczenia uzasadnienia postanowienia sądu pierwszej instancji, rozstrzygającego sprawę co do istoty, wywołuje swój skutek procesowy z momentem jego doręczenia; z tą bowiem chwilą następuje otwarcie biegu terminu na wniesienie apelacji od tego orzeczenia (art. 369 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Prawidłowo zatem Sąd drugiej instancji uznał

za skuteczne oświadczenie pełnomocnika wnioskodawców z dnia 4 marca 2009 roku o cofnięciu wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 lutego 2009 roku wraz z jego uzasadnieniem. Oświadczenie to zostało bowiem złożone w dniu 4 marca 2009 roku, a więc przed doręczeniem postanowienia wraz z jego uzasadnieniem pełnomocnikowi wnioskodawców, co nastąpiło dopiero w dniu 12 marca 2009 roku.

Skuteczne cofnięcie wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem oznacza, że nie żądano dokonania tej czynności procesowej. Tym samym, wobec braku złożenia wniosku o doręczenie postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 lutego 2009 roku wraz z jego uzasadnieniem, zasadnie uznał Sąd drugiej instancji, że apelacja wnioskodawców została wniesiona po upływie ustawowego terminu, gdyż ten, ze względu na treść art. 369 § 2 k.p.c. wzw. z art. 13 § 2 k.p.c., upłynął w dniu 9 marca 2009 roku.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił jak w sentencji.